N° 145

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 8 Grudnia v. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Wilno.* —

Radośne Święto Imienin JEGO CESARSKIEY MOŚCI NAYJAŚNIEYSZEGO PANA NIKOŁAJA PIERWSZEGO, we Szrodę, dnia 6 teraźnieyszego Grudnia, obchodzone było w mieście naszém, jako pożądana uroczystość, dająca sposobność czułym dzieciom, do złożenia w hołdzie uczuć wdzięczności swojey ku Naylepszemu i Naytroskliwszemu Oycu.

Urzędnicy woyskowi konsystujących tu półków, zrana o dziesiątey godzinie, stawili się u Naczelnika Dywizyi, Jenerał-Leytnanta i Kawalera, Jaśnie Wielmożnego Szkuryna, z pozdrowieniem Go, dorocznem CESARSKICH Imienin Swiętém: po czém batalion Nowo-Ingermaulandzkiego półku, wyznaczony na paradę Cerkiewną, w dwóch oddziałach, do Kaplicy Pałacowey, i do Soborney, przy Monasterze Swiętego Ducha Prawowierney Cerkwi, odprowadzony został. — Tymczasem Duchowieństwo wyższe z czołem Urzędników cywilnych i przednieyszych z Dworzaństwa Obywateli, składało swoje powinszowania, u Jaśnie Wielmożnego, Sprawującego Obowiązki Cywilnego Wileńskiego Gubernatora i Kawalera Doppelmaira; który potém w orszaku, złożonym z Dostoynych Osób grona, udał się do Kaplicy Pałacowey, na wysłuchanie Swiętey Liturgii, odprawowaney pontyfikalnie, obrzędem pierwszey Klassy Monastérów, przez Jego Wysoką Przewielebność, Archimandrytę *Platona*, z śpieniami błagalnemi, o długie lata JEGO CESARSKIEY MOŚCI, oraz szczęśliwość całey NAYJAŚNIEYSZEY Panującey Rodziny.

Kiedy tak w Świątyniach różnych wyznań Chrześciańskich, odbyły się z przyzwoitą okazałością religiyne obrzędy, i *Te Deum Laudamus* uroczyste odśpiewane zostało, grom, stokroć jednego działowego, z górnych wałów cytadelli ognia, obwieścił, wszystkim miasta i przyległych okolic mieszkańcom, hasło pozdrowienia NAYJAŚNIEYSZEGO SOLENIZANTA. Ulice miasta, w tym czasie ożywiał, w rozmaitych kierunkach, ruch pojazdów, odwiedzających się Urzędników i Obywateli, którzy winszowali nawzajem sobie i swoim rodzinom, szczęśliwego doczekania dnia, tak pożądanego.

Obiad wielki, wydany u Jaśnie Wielmożnego Sprawującego Obowiązki Cywilnego Gubernatora, przeciągnął się do ciemnego mroku, o którym całe miasto zajaśniało rzęsistą illuminacyą. — Po dniu niestateczney pogody, wieczór spokoyny i suchy dozwolił, gromadney ludności do poźna przechadzek po ulicach miasta, dla przypatrzenia się oświeceniu celnieyszych gmachów. Oprócz wielu, odznaczających się, rzęsistszém od zwyczaynego światłem domów, naywięcey ciekawych zgromadzał około siebie Ratusz; przyozdobiony gorejącą w obłokach Cyfrą NAYJAŚNIEYSZEGO SOLENIZANTA: przeźroczysty Orzeł Państwa, jasnością swych ogniów napełniał facyatę gmachu i daleko na wszystkie strony rzucał światłość: między kolumnami i pod Cyfrą paliły się ofiary: połączenie tych wyobrażeń, wspaniałą tę budowę zamieniało w Świątynią hołdu mieszkańców wiernego miasta NAYLEPSZEMU z MONARCHÓW; nie mniey też na niemieckiey ulicy dóm WW. Müllerów, w którego salach świetny i ochoczy wieczór z tańcami, wesołych dnia tak świetnego Uroczystości, był uwieńczeniem.

Sankt Petersburg d. 29 listopada.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, dnia 24, po północy o godzinie 12tey, raczył przybydź do *Nowgorodu*, i po odmianie przy podróżnym Pałacu koni, natychmiast wyjechać traktem ku *Moskwie* w pożądanem zdrowiu.

Sankt-Petersburg dnia 30 Listopada.

CESARZ JEGOMOŚĆ, w pożądaném zdrowiu raczył przybydź do *Moskwy*, w nocy 25go, o pół do 12tey. (*G. S. P.*)

Przez naywyższe rozkazy dzienne, wydane w Sankt-Petersburgu: *D. 23 listop.* Adjutant Skrzydłowy, Półkownik Gwardyi półku Ułańskiego, *Zurow*, wyniesiony na Jenerał-Majora, mając się liczyć w Kawaleryi, i naznaczony Tulskim Gubernatorem Cywilnym.— Zostający przy Czasowym Departamencie Osad Woyskowych, Półkownik Gwardyi Półku Grenadyerskiego, *Tałyzin*, naznaczony Prezydentem Omskiego Rządu Obwodowego, na mieysce liczącego się w Armii Półkownika *Markiewicza 2go*. (*R. I.*)

— Przez naywyższe ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu: *D. 3 listop.*, Irkucki Vice Gubernator, Rzeczywisty Radźca Stanu, *Zierkalejew*, uwolniony na własną prośbę od tego obowiązku, i na ten urząd naznaczony, znaydujący się przy Ministeryum Skarbu do osobnych poleceń, Radźca Dworu *Piatnicki*, który razem mianowany został Radźcą Kollegialnym.— *D. 15 listop.* Po zaświadczeniu Zwierzchności o służbie gorliwością odznaczoney, młodszy urzędnik wojenno pochodowey Kancellaryi J. C. M., Radźca Dworu *Szewicz*, mianowany Radźcą Kollegialnym. (*G. S.*)

Warszawa d. 10 grudnia.

Onegday, w doroczną uroczystość Patrona wojennego orderu S. Jerzego Dawcy zwycięztw, wszyscy obecni w Warszawie Kawalerowie tego Orderu, Jenerałowie, Oficerowie, jako też żołnierze ozdobieni krzyżem klassy Vtey, znaydowali się na nabożeństwie w Kaplicy Zamkowey, wobec JO. Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego, ozdobionego wielką wstęgą tego orderu. Xiąże Jegomość pozdrawiał walecznych wojowników, którzy radośnym odgłosem odpowiedzieli; poczém nastąpiło śniadanie na pokojach zamkowych. (*G. W.*)

AUSTRYA.

Wiedeń d. 18 listopada.

Wydano już okolniki, we względzie mającego nastąpić Niemieckiego Kongressu Ministrów, do Poselstw Austryackich przy Dworach zagranicznych. Kongres ten, nie nastąpi, jak gazety

donosiły, w Pradze, lecz w *Wiedniu*, a to pod osobistém przewodnictwem Kanclerza Stanu, Xięcia *Metternich*. Czas takowego oznaczony jest na miesiąc styczeń r. 1834. Nie będzie tu wcale mowy o dodaniu nowych artykułów do istniejących praw zasadniczych Związku Niemieckiego, lecz o wiarogodne tłumaczenie, wielu dotąd mylnie wykładanych przepisów i ustaw Niemieckich aktow związkowych.

Mówią także wiele o proponowaném przeniesieniu rezydencyi Zgromadzenia Związku Niemieckiego z *Frankfortu nad Menem* do innego miasta. Podano w tym celu *Würtzburg*, *Ratysbonę* i inne miasta śrzodkowych Niemiec. Słychać także, że we względzie mających się zmienić urządzeń, co do organizacyi Niemieckiey Armii Związkowey, zayśdź mają ostateczne rozprawy. (*G. W.*)

— Dnia 26 —

Dla Pełnomocników różnych Dworów Niemieckich, na Ministeryalny Kongres przeznaczonych, naymują tu mieszkania i śpieszne przysposobienia czynią. (*G. C. W.*)

Praga d. 25 listopada.

Dla badaczów historyi, ważne wiadomości dopiero na jaw się ukażą, względem oskarżenia *Wallensteina* o zdradę, obwinienie to w części, lub zupełnie zbijające, staraniem Xięcia *Windischgrätz*, wykryte w papierach, pozostałych po sławnym wodzu i znalezionych w archiwach Cesarskich.

Tryest d. 20 listopada.

Dni następnych, znaydujący się tu Polacy, w liczbie 156, mają bydź przeprowadzeni na fregaty *Hebe* i *Guerriera*, i jak skoro wiatr pozwoli, do Ameryki odpłyną. Korweta *Lipsia* stoi w porcie, nim w prowincyach rozproszeni Polacy, tu się nie zbiorą. Okręty te mają rozkaz, w całey przeprawie do *Nowego-Yorku*, tylko się w *Gibraltarze* zatrzymać i to naykróciey, ile potrzeba nieodbita wymagać tego będzie. (*A. P. S. Z.*)

P r u s s y.

Berlin dnia 29 listopada.

Nasz znakomity gość, Marszałek *Maison*, przybył tu chory, i musi zostawać w swym pokoju.

Postrzegacze biegu wypadków i stosunków państw, uważają pobyt Marszałka *Maison* za bardzo ważną okoliczność; uważają w nim, nie tylko Posła przy Dworze Rossyyskim, lecz biegłego i pomyślnego pośrzednika dwóch systemów, którego Ministeryum dzisieyszey Francyi posłało z wielką rozwagą naprzód do *Wiednia*, a potém do *Petersburga*, teraz zaś każe mu bawić w *Berlinie*, aby w podobneyże myśli z podobnemiż działał śrzodkami. Marszałek z swym rycerskim sposobem myślenia i wśpierany szacunkiem, które mu zjednała sława wojenna, jak i zdolności dyplomatyczne, właśnie stosowny jest do tak ważnych czynności, jak Xiążę *Talleyrand* na Posła w Anglii. Osobiste współdzielenie wyobrażeń, które w ostatniém lecie oparte na wzajemném poważaniu zaszło, między wielką liczbą znakomitych dyplomatów prawie wszystkich Mocarstw w *Cieplicach*, przyczyniło się bardziey, jak wszystkie plany rozbrojenia, do uspokojenia Europy. Jeszcze jedno takie lato, a wkrótce nie będziemy słyszeli ani jednego wystrzału w naszey części świata. Oświata tém pomyślniey występuje, im wyraźniey wskazuje nam śrzodki dóyścia do celu i bez prochu, a woyna w przyszłych wiekach będzie tylko jeszcze miała mieysce u dzikich ludów. (*G. W.*)

N i e m c y.

Professor *Stickel*, nie dawno po powrócie z *Paryża*, gdzie z pomocą J. K. W. Wielkiego Xięcia, od dawnego czasu bawił, dla wydoskonalenia się w językach wschodnich, odkrył wielki skarb w bibliotece W. Xięcia w *Weymarze*. Między wielą dotąd nieznanemi Arabskiemi i Perskiemi rękopisami, odkrył on jeden, zawierający w sobie, w piśmie trudném do czytania, przypowieści Kalifa *Alego*, małżonka *Fatimy*, jedynaczki proroka *Muhammeda*. (*A. P. S. Z.*)

Rzeczy Niderlandzkie.

Haga dnia 1 grudnia.

Wymiana ratyfikacyi zawartey w *Zonhoven* umowy, względem drogi otwartey do *Mästrycht* i żeglugi na *Mozie*, nastąpiła d. 26 p. m.

Xiąże Oranii jutro rano tu jest oczekiwany, i zabawiwszy tydzień, uda się z swym synem do St. Petersburga.

— Dnia 2 —

Podług dzisieyszych gazet, J. K. W. Xiąże Oranii, dopiero d. 6 b. m. tu przybędzie i d. 10 wyruszy w podróż do St. Petersburga; zkąd, jak utrzymują, nie pierwiey, jak w marcu powróci.

Minister *Verstolk van Soelen* wyjeżdża do Wiednia. Baron *van Zuilen van Nyevelt* tymczasowie znowu będzie zarządzał ministeryum spraw zagranicznych.

Bruxella d. 1 grudnia.

Xiąże *Joinwilski* powrócił tu wczora z *Antwerpii*, gdzie oglądał flotyllę Belgiyską.

Złożona dla skreślenia prawa o instrukcyi publiczney kommissya, wczora odbyła pierwsze swe posiedzenie. Jak się zdaje, zaymuje się ona naprzód edukacyą początkową.

— Dnia 2 —

Zawczora wieczorem Król, Królowa, Xiężna Adelaida, Xiężniczka Marya i Xiąże *Joinvillski* w teatrze zostali przyjęci za ukazaniem się głośnemi oklaskami.

Gazeta *Lynx* zawiera, co następuje: „zapewniają, iż zawczora wieczorem woyska nie śmiały opuścić koszar, z obawy rozruchu republikańskiego. Jeżeli to prawda, wnosić potrzeba, iż obchod pamiątki rewolucyi, odbyty zawczora w ratuszu, był do tego powodem. Zgromadzenie było bardzo liczne, mowy mieli: *Gendebien*, *Bartels* i *van Halen*, wszystkie barwy republikańskiey. (*A. P. S. Z.*)

A n g l i a.

Londyn dnia 30 listopada.

Król Kapitana Arthura *Fargusar*, z Marynarki Królewskiey, mianował Kawalerem Hanowerskiego orderu *Gwelfow*.

Hr. *Grey*, Lord *Althorp*, *Sir James Graham* i inni Ministrowie gabinetowi, byli tu wczora oczekiwani z majętności Xięcia *Bedford*.

Z *Mexyku* nadeszły gazety, aż po 10 października, potwierdzające wiadomość, iż Prezydent Rzeczypospolitey, Jenerał *Santana*, zniosł zupełnie powstańców, czyli *Pronunciados* pod *Guanaxato*. Główna kwatera Jenerała *Santana*, d. 6 paździer. była w *Valenciana*, i miał on zamiar daley posuwać swe działania. (*A. P. S. Z.*)

W ł o c h y.

Rzym d. 19 listopada.

Jak w Niemczech z ciekawością wyglądają uchwał zjazdu w *Münchengrätz*, równie we Włoszech z natężoną uwagą przyymują każdą wieść, w tey mierze rozgłaszaną. Mówią u nas, że Monarchowie na zjeździe uchwalili, utworzenie Kommissyi nakształt byłey niegdyś w *Moguncyi*; ta Kommissya Włoska, w *Modenie* założyć się mająca, ma niezawiśle od żadnego Dworu Włoskiego, w ostatniey instancyi, wydać wyrok na osoby aresztowane, z powodu rewolucyi lub spisków. Kardynał *Odescalchi*, pojechał do *Wiednia*, w celu robienia przedstawień, gdyż Oyciec ś., mimo różnych okoliczności czasu, chciałby utrzymać swe zwierzchnictwo. (*G. C. W.*)

F r a n c y a.

Paryż dnia 30 listopada.

Król wczoray prezydował na Radzie Ministrów, odbywającey się przez trzy godziny.

Mówią tu iż wkrótce wyydą prawdziwe pamiętniki *Mirabeau*, włożone z pozostałych po nim papierów. Przysposobiony syn *Mirabeau* (którego nazwiska nie wymieniają pisma publiczne), ma się zająć wydaniem tego dzieła.

O sprawach hiszpańskich czytamy dzisiay w *Journal de Paris*, co następuje: „piszą z *Bayonny* pod dniem 24 b. m., iż wielu naczelników, powstańców szukało przytułku na granicach Fran-

cuzkich. Xiąże *Granada* (pierwiey Wice-Hrabia *Solina*) dnia 23 przybył do *Sare*. Zdaje się, iż rokoszanie sprawę swą za straconą uważają. Półkownik *Jaureguy* w liście prywatnym, pod dniem 25 pisze, iż podług tego, co mu przyjaciele donoszą, woyska Krolowey zajęły *Vittorią* i *Bilbao*. Rokoszanie trzymają się jeszcze w *Aspeitia*, *Arcoitia* i *Segura*. W *Villarcayo* o mil 9 od *Bilbao*, zaszła potyczka. Zabrano powstańcom dwa bataliony z ich naczelnikiem, Kanonikiem *Escheverria* i innymi oficerami, i ostatnich rozstrzelano.

Rząd (mówią gazety ministeryalne) otrzymał wiadomości z *Madrytu* od dnia 18. Po wzięciu dymissyi przez Jenerała *Cruz*, Jenerał *Zarco del Valle* został mianowany Ministrem woyny. Jenerał Major *Don Geron mo Valdes*, Rządzca *Kartageny*, nagle do Madrytu wezwany i podniesiony do stopnia Jenerała Porucznika, miał dnia 19 opuścić stolicę, by objąć dowództwo nad woyskiem, w mieyscu Jenerała *Sarsfielda*, który został mianowany Vice-Królem Nawarry. Dnia 18 już w Madrycie wiedziano, iż *Sarsfield* zbił *Merino* w okolicach *Villa Franca*, niedaleko *Burgos*, i dnia 15, nie spotykając oporu, zajął znane wąwozy pod *Pancorbo*. Niektóre słabe oddziały rokoszanów, obwołały *Don Carlosa* Królem w prowincyi *la Mancha* i w *Zamora*. *Don Carlos* ciągle znayduje się w Portugalii. Kontrabandziści Hiszpańscy, w nadziei ułaskawienia, schwytawszy wielu jego stronników na granicach Portugalskich, wydali ich Jenerał Kapitanowi Estremadury. Kuryer, co te przywiozł wiadomości, równie, jak inni wysyłani od niejakiego czasu z Madrytu, musiał odbywać drogę przez Arragonią i Katalonią, aby w powrócie nie przejeżdżać, ani przez *Starą-Kastylią*, ani przez prowincye *Baskiyskie*.

Mémorial Bordelais umieszcza dwa listy z *Bayonny* pod dniem 25 b. m, których treść brzmi następnie: możemy zapewnić, iż *Sarsfield* dnia 20 przed południem około godziny 10 wszedł do *Vittorii*. Konnica torowała drogę pałaszami, atoli naczelnicy powstańców ratowali się po większey części ucieczką: *Verasteguy* do Nawarry, inni w innych kierunkach. O weyściu także Jenerała *Vall* do *Bilbao* wątpić nie można. Lecz i tu dowódzcom powstania, jak *Savana*, *Valdespina*, *Batiz*, udało się ocalić ucieczką. Bataliony które pod przywództwem *Zavalas*, z *Bilbao* do *Valmaseda* wyruszyły, zdaje się, iż broń złożywszy, rozeszły się do domów. Z Xiążęciem *Granada*, trzech Jenerałów i wielu zbiegów, a między nimi wielu duchownych, tu przybyło. Z *Navarry* donoszą, iż Półkownik *Eraso* zamierza opanować zbrojownią *Orburete*: jeżeli tego dokaże, otrzyma wiele broni i wojennych amunicyi.

W liście prywatnym z *Bayonny* pod dniem 26 głoszą: woyska *Sarsfielda* dnia 20 po nieznaczącey bitwie weszły do *Vittorii*. *Verasteguy* cofnął się w kierunku *Tolozy*. *Merino* i *Cuevillas* z 7 do 8,000 żołnierza uczynili dywersyą po zawoyskami *Sarsfielda*, by miasto *Burgos* opanować.

Wczoray przed tuteyszym sądem policyi poprawczey rozpoczęły się badania w sprawie 8miu czeladników krawieckich, którzy w ostatnich zaburzeniach, do jakich stowarzyszenia się robotników dały powód, mieli udział. Wyrok na nich jutro zostanie wydany.

Z liczby 1,100 robotników, przędzących wełnę w *Louviers*, którzy się niedawno zbuntowali przeciw właścicielom fabryk, 7 do roboty wróciło.

Fabryka papieru P. *Montgolfier* w *St. Marcel* pod *Annonay* w Departamencie *Ardèche*, w nocy z dnia 23 na 24 b. m. ze wszystkiem, z chudobą robotników 2 do 300, w kilku godzinach, zupełnie spłonęła. Oceniają stratę na 6 do 700,000 fr. Tak budowy, jak machiny i składy papieru były zaassekurowane.

Dnia 1 grudnia.

Zawczoray wielki był wieczor w nowo urządzonem mieszkaniu Xięcia Orleańskiego.

Utrzymują, iż Xiąże *Talleyrand* nie wróci do Paryża przed 15 grudnia, i że w styczniu znowu wyjedzie do Londynu. W rozmaitych ministeryach, jak słychać, pracują nad projektami względem traktatu handlowego między Francyą i Anglią, o który układy rozpoczną się za powrótem Xięcia Talleyranda do Londynu.

Dnia 25 listopada przybyła korweta *Agathe* do *Tulonu*, która dnia 20 z *Algieru* odpłynęła, i przywiozła członków Kommissyi Afrykańskiey na powrót do Francyi.

Gazety ministeryalne donoszą z *Bayonny* pod dniem 28 listopada, co następuje: Jenerał *Castagnon* dnia 27 opuścił *San-Sebastian*, by dopomagać działaniom Jenerała *Sarsfielda*, który, jak głoszą, obróci swe siły na powstańców w Nawarrze. Wiadomości znad granic przychodzące, potwierdzają zajęcie *Vittorii* i *Tolozy* przez woyska Królowey. *Merino* znayduje się, jak powiadają, ze szczątkami swego woyska w górach *Soria*. Dnia 26 w *Barcellonie* i dnia 27 w *Gerona*, wszystko zostawało w spokoyności. W Królewstwie *Walencyi* znaydują się jeszcze niektóre uzbrojone kupy. Znaczny oddział woyska wyprawił się na ich rozproszenie. Przejeżdżający tędy kuryer, który dnia 24 opuścił *Madryt*, twierdził, iż w stolicy zupełna panowała spokoyność.

W liście prywatnym z *Bayonny* pod dniem 26 głoszą: Zapewniają, iż część powstańców prowincyy *Baskiyskich*, pociągnęła do *Nawarry*, by się połączyć z Półkownikiem *Eraso*, który swe siły gromadzi pod *Estrella*. Druga część z *Bilbao* wzdłuż brzegów, udała się do *Gue n ca*, by w tém mieyscu zatknąć chorągiew buntu. Codzień przybywa tu mnóztwo zbiegów z *Biskai*, a między nimi wielu mnichów z klasztoru Franciszkańskiego w *Bilbao*, którzy znaczne bogactwa z sobą uwieźli. Powstańcy w *Nawarrze* zaprowadzili nowe celne urzędy; lecz Wice-Krol o tém się dowiedziawszy, wysłał oddział karabinierów, by nowe wygnać, a dawne przywrócić urzędy. Z tego wnosić można, iż bezrząd i w Nawarrze panuje, z którego korzystając kontrabandyści, wszelkiego rodzaju towary, przemycając do Hiszpanii wprowadzają. Mieszkańcy tey klassy nie uznają urzędów, ani Królowey, ani Don Carlosa, tak, iż o nich słusznie powiedzieć można, iż ścisłą przestrzegają neutralność. O plebanie *Merino* twierdzą, iż mając około 8,000 ludzi, udał się do prowincyi *Burgos*, by z tyłu *Sarsfielda* rozpocząć działania.

Indicateur pod dniem 29 listopada donosi z *Bayonny* z d. 27: podług zeznań naczelników Karolistowskich, tutay zbiegłych, za przybliżeniem się woysk *Sarsfielda*, który dnia 21 po małey potyczce wszedł do *Vittorii*, 3 lub 4, bataliony Karolistów, pod dowództwem *Varasteguis* cofnęły się z tey strony *Vittorii*. Francuzkie brygi wojenne krążą ciągle między *San-Sebastian* i *Bilbao*. Podług doniesień przybyłych tu osób, między *Aspeitia* i *Ascoitia*, ma się znaydować 10,000 Karolistów; przednie straże Królowey zajęły *Vergara*; duchowni opuścili klasztor Franciszkanow w *Bilbao*, wszyscy uciekają do *Nawarry*. *Jaureguy* wczoray opuścił *San Sebastian*, by zająć *Tolozę*; Jenerał *Castanon* także miał wczoray wyyśdź z tego mieysca.

Podług listu z *San-Sebastian* pod 24 listopada, Jenerał *Castanon* wydał rozkaz dzienny, w którym głosi: walka już skończona, wszystkie złudzenia nakoniec znikną. Wysłany z *Vittorii* umyślny, który to miasto opuścił dnia 22, przywiozł wiadomości, które nie mając charakteru urzędowego, na zupełną zasługują wiarę. Woyska *Sarsfielda*, by się pomścić za prawa naruszone w osobie parlamentarza, natarły na batalion ochotników królewskich z Vittorii pod *Penacerrada* i zmusiły go do ucieczki, ze znaczną stratą w zabitych. Dnia 21 rano około godziny 11, woyska Królowey w liczbie 6,000 piechoty i 800 jazdy weszły do *Vittorii*; dnia następnego jeszcze weszło 4,000 ludzi i 200 koni. Podług pomienionego listu, dnia 23 wieczorem rozbiegła się w *St. Sebastian* pogłoska, iż pleban *Merino* wkroczył do *Burgos*.

Journal des Débats z rzeczy spraw Hisz-

(3)

pańskich, powiada: aż dotąd wszystkie czynności Rządu Hiszpańskiego, noszą na sobie cechę owego oświeconego ducha, jaki podług życzeń naszych, staje się panującym w Radzie Królowey. Reforma przeniknęła we wszystkie gałęzie zarządu; systemat Kommissyy i rozstrząsań, powoli poczyna przemagać w kraju, gdzie wszystko wynikało z woli jednego, która częstokroć nie była wolą panującego. Rozbrojenie ochotników Królewskich, i zaprowadzenie milicyi, są dwa ostatnie ciosy, zadane reakcyi roku 1823.

— *Dnia 2* —

Dzisieyszy *Journal de Paris* zawiera co następuje: listy z *Bayonny* nic nie zawierają nowego względem działań Jenerała *Sarsfielda* w prowincyach *Baskiyskich*, gdzie władza Królowey zdaje się, iż jest przywróconą. Wieść o porażce powstańców, którzy się pod *Morella*, w Królewstwie Walencyi, zgromadzili, nie potwierdziła się; listy atoli z *Perpignan* pod dniem 25 listopada donoszą, iż spodziewają się znieść ich zupełnie. Zbiegli do Francyi naczelnicy Karolistów, przybywają ciągle do *Bordeaux*. (*Al. Pr. St. Zeit.*)

B r e z y l i a.

Rio Janeiro 14 września.

Nie wątpią już wcale, że przedewszystkiém charakterowi Don Pedra przypisać należy dawnieysze niepomyślne wypadki w Brezylii. Pewną jest, iż nie posiadał tey siły, która założycielowi nowego Państwa koniecznie jest potrzebną: gdyż chce bydź jego prawodawcą i ma je uszczęśliwić. Główne wady Don Pedra były: niedeterminacya i niestateczność; one są źródłem, z którego wypłynęły wieczne niepokoje, a nakoniec i 7my dzień kwietnia. (*G. W.*)

T u r c y a.

Adryanopol 20 października.

Sułtan pozwolił tuteyszym mieszkańcom Greckim wystawić dwa nowe kościoły; tęż samą łaskę otrzymali Grecy we wsi Karakacz.

Gościnność, z jaką w ogólności wszyscy podróżni europeyscy są w Turcyi teraz przyymowani, zasługuje na naysłusznieyszą pochwałę.

Zbiór wina w tuteyszey okolicy bardzo był obfity, a od połowy września do połowy października, góry były zupełnie okryte pijącemi wino ze wszystkich klass ludu, przyczem naturalnie i na Turkach nie zbywało.

Konstantynopol d. 2 listopada.

Monitor Ottomański zawiera interessowany opis odbytey ceremonii, gdy naystarszy syn Sułtana, Xiąże Abdul Medszyd, rozpoczął nauki. Sułtanka matka patrzała na to z pozamkniętey galeryi. Gdy młody Xiąże został wprowadzony i ucałował nogi oyca, otrzymał pozwolenie usiąśdź obok niego. Na ten obrzęd zaproszono także Imanów Głównych meczetów stolicy. Na prawey i lewey stronie Sułtana położone były poduszki dla Xięcia i jego nauczyciela, pierwszego Imana Państwa. Gdy obay usiedli, Imanowie po kolei zaczęli recytować po wierszu Koranu, młody Xiąże recytował natychmiast następujące, i objaśnił potém bardzo biegle text świętey xięgi. Ceremonia zakończoną była modłami. Sułtan był przy tey sposobności bardzo hoyny; wszyscy Imani i urzędnicy otrzymali od niego bogate dary.

— *Dnia 10* —

Podług wiadomości ze Skutary z dnia 1 b. m., w tym dniu znaydowało się tam jeszcze wszystko *in statu quo*: targi były zamknięte, a wszyscy mieszkańcy byli pod bronią, gdyż nie przybyła jeszcze odpowiedź z Konstantynopola. Tymczasem niedostatek do wysokiego doszedł stopnia. Mąka z kukurudzy (mais), rozmaicie przygotowana, była prawie jedyną żywnością; mieszkańcy zaś okolicznych gór i w nayniezbędnieyszych potrzebach mieli niedostatek, i byli zmuszeni czynić wycieczki dla dostania żywności; z tego powodu żadna własność nie była już bezpieczną. Nawet obcy konsulowie, którzy mieli żywność, byli zniewoleni do wydania dobrowolnie swych zapasów, inaczey nie uszliby przed rabunkiem.

Z Konstantynopola przybył goniec do Wiednia, donoszący, że Sułtan był zmuszony zmienić Ministerstwo, i skazać na wygnanie Chosrew-Paszę, z powodu udziału w spisku, i że w stolicy panuje wielkie poruszenie. Obwiniono nawet rzeczonego Paszę ulubieńca Sułtana, o zamach na życie swego Pana, który szczęściem został odkryty. Należy jednak jeszcze wątpić o wiarogodności tych doniesień, gdyż nie tylko francuzkie (do którego goniec przybył), lecz i wszystkie inne poselstwa, w takim razie otrzymałyby kuryerow. (*Gaz. War.*)

Półkownik i Adjutant Nayjaśnieyszego Cesarza Jmci Rossyyskiego baron *Rudberg* który niedawno z Serwii do Konstantynopola przybył, ztamtąd wyjechał do St.-Petersburga.

Gazeta di Zara donosi ze *Skutary* pod d. 3 listopada (zupełnie co innego, niż przedtém wiadomości z gazet niemieckich głosiły), iż przez firman Sułtana, przez Tatara przyniesiony, Porta zgodziła się na żądanie mieszkańców Skutary; w skutek czego, znaydujący się w cytadelli Pasza z urzędu złożony, winien jest wynagrodzić szkody mieszkańcom miasta przyczynione. *Hussein Hotti* zwierzchnik mieszkańców gór i Kadi miasta, który się z Wezyrem zamknął w cytadelli, są aresztowani, a wszystkie inne urzędy zmienione. Także *Kogin-Baszki*, zwierzchnik Chrześcijan w Skutary, został ze swego urzędu złożony, ponieważ mieszkańcy wiary chrześcijańskiey. niechętnie go widzieli. Przeciwnie zaś *Hassis* Pasza *Nissy*, otrzymał urząd złożonego z godności Wezyra, którego obowiązek sprawować będzie tymczasowie aż do jego przybycia półkownik *Ali-Tajar Bey*, wysłany wprzódy od Porty do *Skutary* dla uśmierzenia niezgod. (*A. P. S. Z.*).

T e a t r.

W następujący Wtorek, to jest: dnia 12 Grudnia 1833 roku, na dochod Józefa Gierkowicza i Emilii Isakowiczówny, dana będzie Mellodrama Woyskowe z francuzkiego Pana *Cuvelier*, a na polski przełożona przez *Andrzeja Listowskiego*, z tańcem, ewolucyą, z nową muzyką stosowną do dzieła, napisaną przez Wiktora *Kużyńskiego*, pod nazwiskiem: *Żołnierz Sierota.*

O g ł o s z e n i e.

1. Kommissoryatski Departament Ministeryum Wojennego, wzywa życzących podjąć się w ciągu jednego roku przewozki z Kommissyi Wileńskiego Kommissoryatskiego Depo skarbowych rzeczy i medykamentow, na zwyczaynych, a w zdarzeniu potrzeby na terminowych podwodach, w Rossyi i za granicę. Życzący podjąć się takowego podradu, mogą przybydź do Departamentu, z prawnemi świadectwami i pewnemi ewikcyami, na przeznaczone na osnowie N a y w y ż e y zatwierdzoney 17go Października 1830 roku ustawy o podradach, terminy dla targu, 4 stycznia następującego 1834 roku, i we trzy dni dla przetargu, podczas zasiadania; kondycye zaś na tę przewózkę, mogą widzieć i przed naznaczonemi wyżey terminami. Autentyk podpisał:

Jenerał Krigs-Kommissarz, Jenerał-Adjutant Szypow.

Sprawdzał: Naczelnik oddziału Terajew.

Zgodno: Naczelnik Stołu Mielnicki. (1421)

Obserwacye meteorologiczne.	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza
	d. 6 o 3 wieczor.	26 cal. 11,6 lin.	+ ½ stopni.	Półn.-Zach.	Śnieg.
	d. 7 o godz. 8¼ rano.	27 — 5.6 —	— 4 — —	Półn.-Zach.	Pochmurno.
	d. 8 — — —	27 — 5,5 —	— 2½ — —	Południowy.	Śnieg,

DODATEK

DODATEK PIERWSZY DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 145.

Wilno dnia 8 Grudnia v. s. 1835 roku.

PRAWIDŁA O EWIKCYACH NA TRUNKOWE ODKUPY OD 1835 DO 1839 ROKU.

Dla zabezpieczenia odkupu w Wielko-Rossyyskich Guberniach od 1835 do 1839 roku, w trzeciey części roczney odkupney summy i dla dodatkowego zabezpieczenia ósmey części, przyymują się następujące ewikcye:

1) Gotowe pieniądze i zarówno z niemi, bilety Podskarbstwa Państwa, z policzeniem narastających procentów, z tém, ażeby Izby Skarbowe odsyłały takowe bilety do Głównego Podskarbstwa, gdzie w miarę zamierzonego ich niszczenia, będą one zamieniane przez bilety bankowe; bilety: Kassy Zachowawczey, Banków i Izb Powszechney Opieki w pełney summie; bilety Kommissyi umorzenia długów na kapitały, wniesione w xięgę długów Państwa, wedle ustanowionych na nie prawideł; akcye Rossyysko-Amerykańskiey Kompanii w połowiczney ich cenie; akcye Rossyyskiego assekuracyynego ogniowego towarzystwa, także w połowie nazywalney ich ceny, t. j. w 500 rublach, oraz bilety Finlandzkich towarzyskich zaprowadzeń i bilety Inflantskich i Estlandzkich kass kredytowych w pełnych summach; rozumiejąc wszystkie dokumenta, które tego wymagają, wedle formalności z blankietowemi lub pełnemi wlewkowemi napisami; bilety zaś kass zachowawczych na kapitały włożone od niewiadomych osob, przyymować bez pieczęci; takowe zaś bilety z pieczęciami dla doświadczonych w nich niedogodności, na ewikcyą zupełnie przyymowane nie będą.

Na biletach Pożyczkowego i Handlowego Banków, przy ich przedstawianiu na ewikcyą w odkupach, jeżeli takowe wydane są na imie wiadomey osoby, powinny bydź, jak już wyżey powiedziano, czynione przelewne napisy; a biorący odkup, powinien na tymże bilecie napisać, że złożył ów bilet na ewikcyą takiemuto mieyscu, w takieyto summie z tém, że ono, w razie niewypełnienia przyjętego przezeń zobowiązania, ma prawo otrzymać zaspokojenie z kapitału za zastawionym biletem (który, jeżeli będzie należeć do wiadomey postronney osoby, do trzymania odkupu nienależącey, tedy odpowiada samym kapitałem bez procentów; procenta zaś od kapitału, jeżeli nie jest uczyniony przelew biletu z prawem bezwarunkowego rozrządzania, kapitałem i procentami, obracają się na rzecz lokatora). Po ukończeniu odkupu, mieysce to, w którém się oddany na ewikcyą bilet znaydował, obowiązane jest uczynić na nim napis, że ten bilet z pod ewikcyi jest oswobodzony i wydany na powrót osobie która go złożyła na ewikcyą. Jeżeli zaś bilet należeć będzie do samego trzymającego odkup, albo wydany na imię osoby niewiadomey, a zatém powinien się uważać za własność odkupnika, wtedy na takowych biletach przelewne napisy nie są potrzebne; i z tych ostatnich biletów, w razie pozyskiwania, odpowiedzialność spada nie tylko na kapitał, lecz i na procenta, jeżeli tego potrzeba wymagać będzie.

2) Domy mieszkalne i kramy w Stolicach i Miastach Gubernialnych, murowane, pokryte żelazem lub dachówką, w dobrym zostające stanie i zaassekurowane, przyymują się na następujących zasadach:

a) Powinny one bydź ocenione we wszystkich materyałach, tak palnych jako też niepalnych przez przysięgłych taxatorów i Gubernialnego Architekta, z poświadczeniem tego ostatniego, że się znaydują w dobrym stanie i że ocenienie jest pomierne. Na tychże Taxatorów i Architektów wkłada się uczynić poświadczenie, że ocenka nie przewyższa ośmioletniego stałego dochodu, wyjąwszy zwyczayne wydatki. O jakowymto dochodzie i o rzetelności ocenki powinna uczynić poświadczenie i Rada Mieska. W razie niewystarczenia przy wyprzedaniu ewikcyi, za niedostającą summę odpowiadają taxatorowie, jeżeli zaś okaże się, iż ci nie są w stanie zapłacić ją w zupełności, tedy niedostająca summa uzyskuje się ze zgromadzenia mieyskiego, które ich wybierało. Architektów zaś i Członków Rad Mieyskich, za niesprawiedliwe pokazanie, oddawać pod sąd dla postąpienia z nimi wedle praw, i uzyskania z nich tych strat, na jakie oni narazili zgromadzenie.

Mogą bydź także przypuszczone do przyjęcia na ewikcyą w trunkowych odkupach domy mieszkalne i murowane kramy, pokryte żelazem lub dachówką, w dobrym znaydujące się stanie i zaassekurowane w następujących Portowych i Powiatowych miastach: Windawie, Goldyndze, Ekaterynburgu, Jelcu, Krzemieńczuku, Kronsztadzie, Lipawie, Morszańsku, Nikołajewie, Nieżynie, Odessie, Orenburgu, Porchowie, Rybińsku, Sewastopolu, Starey-Rusie, Starodubowie, Taganrogu, Torżku, Uralsku, Teodozyi, Carskiém Siele, Szui, Gatczynie, Peterhofie i Bessarabskim Obwodzie w miastach: Izmailu i Reni. We wszystkich tych miastach, zamiast Gubernskich Architektow,

powinni należeć do ocenki budowli miescy Architekci; gdzie zaś ich nie ma, tam ocenka czyni się przez całe zgromadzenie Rady Mieskiey. Odpowiedzialność zaś za rzetelność ocenki domow i kram w tych miastach i za niewystarczenie szacunkowey summy, pozostaje na wyżey opisaney zasadzie.

b) Na domy i kramy, jakoteż na wszystkie nieruchome ewikcye, powinny bydź przedstawione należyte świadectwa o właścicielstwie i swobodności. W jakowych świadectwach powinno bydź wyrażono, że budowle te są świeżo ocenione, na mocy ustawy 1832 roku o inwentacyi i ocence, lub że taxatorowie potwierdzają uprzednią ocenkę; przytém też powinien bydź oznaczony termin, na który ocenka się rozciąga, z odpowiedzialnością za nią taxatorów. Termin ten w żadnym razie nie może bydź mnieyszy nad lat pięć, licząc od zaczęcia odkupu t. j. od 1835 roku.

c) Z szacunkowey summy wyymuje się w Stolicach $\frac{1}{4}$ a w Gubernialnych, Portowych i Powiatowych miastach $\frac{1}{5}$ część.

d) Gorzelnie i inne zakłady oraz miedziane browarne naczynie nie przyymują się na ewikcyą, jako też rozmaitego rodzaju fabryki.

e) Zaassekurowanie powinno bydź w ustanowioném w St. Peterzburgu assekuracyyném ogniowém towarzystwie lub w dozwolonych przypadkach w fenixowém towarzystwie, albo w znajdujący się w Wiedniu uprzywilejowaney i zatwierdzoney przez Cesarza Austryackiego Kompanii, oraz w Hamburskiém Towarzystwie Assekuracyyném.

Zresztą dozwala się murowane domy i kramy w wyżey pomienionych znaydujące się miastach, przyymować na ewikcyą i bez zaassekurowania, z tém tylko, ażeby zamiast summy assekuracyyney pobierać corocznie do skarbu po półtora procentu ze wszystkich tego rodzaju majątków, gdy takowe bez zaassekurowania na ewikcyą odkupu przyjęte będą; wypadające zaś wedle tey ustawy pieniądze obowiązani są wnosić odkupnicy do Powiatowych Podskarbstw, za rok pierwszy przy pierwszém opłacaniu odkupowey summy, za następne zaś corocznie w miesiącu styczniu.

Prawidło to odnosi się też i do tych przyjętych na ewikcyą, zaassekurowanych w różnych towarzystwach budowli, którym termin assekuracyi kończy się w ciągu odkupu. Jeżeli dający ewikcyą, lub trzymający odkup niezaassekurował ich nanowo, tedy uzyskuje się z takowych ewikcyy także $1\frac{1}{2}$ procentu.

W razie zaassekurowania budowli wtenczas, gdy one postąpiły już na ewikcyą odkupu, $1\frac{1}{2}$ procentowe pieniądze, wniesione za ten rok do skarbu nie powracają się. Jeżeli budowle są zaassekurowane na mnieyszą summę, od tey w jakiey przyjęte są na ewikcyą odkupu, tedy uzyskiwać $1\frac{1}{2}$ procentu za takową różnicę.

W ogólności zaś pobieranie $1\frac{1}{2}$ procentowych pieniędzy za zostające w ewikcyi odkupów niezaassekurowane budowle, powinno bydź pobierane od tey tylko summy, w jakiey one przyjęte są dla zabezpieczenia.

Odpowiedzialność skarbu przy pobieraniu półtoraprocentowych assekuracyynych za budowle pieniędzy, odnosi się jedynie do własnych jego strat od ognia; do wynagrodzenia zaś dających ewikcyą nie ma bydź stosowaną.

3) Majątki osiadłe przyymują się na ewikcy na następującey zasadzie:

a) Swobodne podług Bankowey ocenki, z dodaniem 50 rubli na duszę; zastawione w Banku Pożyczkowym lub Kassie Zachowawczey, za kopijami ze świadectw w 50 rublach. Majątki zaś w Białoruskich Guberniach przyymują się nie wyżey 150 rubli za rewizyyną duszę, kopije zaś ze świadectw na takowe majątki, zastawione w Banku, lub Kassie Zachowawczey, zgoła się nie przyymują.

Zgodnie z Naywyżey zatwierdzonemi w dniu 27 października 1829 roku prawidłami kass zachowawczych, nie przyymują się w odkupach takie majątki, których część zastawiona jest w Radach Opiekuńczych z całą należącą do wsi ziemią, na pozostałe zaś, chociaż wolne od ewikcyi dusze, wydane jest świadectwo bez ziemi.

b) Dusze mają bydź przedstawione na ewikcyą szczególniey takie, które mogą bydź przyjęte do Banku pożyczkowego, na mocy ustawy z dnia 4 czerwca 1824 roku §§ 4 i 27, i mianowicie nieinaczey, jak całemi wsiami, bez wszelkiego rozdrobienia, lub cząstkami wsi, jeżeli one należą do różnych obywateli, ze wszystkiemi ich uroczyskami, zaprowadzeniami i innemi przynależytościami. Zaś rozdrobionych, majątków osiadłych, wbrew ustawom Pożyczkowego Banku, na ewikcyą odkupów nieprzyymować.

c) Ewikcya, składająca się z wiadomey liczby dusz i mogąca bydź przyjętą do Banku, może bydź rozdrobiona na różne odkupy, lecz na każdym niemniey 5,000 rubli, na mocy wyżey przywiedzionych 4 i 27 §§ pomienioney ustawy, z tém, iż jeśli tak rozdrobiona ewikcya przedstawiona będzie na różne odkupy nie tylko w jedney, lecz i w różnych Guberniach; tedy w razie odkrycia w jednym którymkolwiek odkupie zaległości, spadającey na odpowiedzialność takowey ewikcyi, Izba Skarbowa przesyła natych-

miast znaydujące się u niey na tę ewikcyą dokumenta do Pożyczkowego Banku Państwa, oraz uwiadamia jednocześnie i inne Izby Skarbowe, w których znaydują się także dokumenta na rozdrobioną ewikcyę, ażeby od nich także przesłane zostały do Banku, nie zważając na to, chociażby w ich odkupach nie było nieakuratności. Bank zaś otrzymawszy na takową rozdrobioną ewikcyę wszystkie dokumenta, które stanowić już będą cały majątek, mogący, wedle prawideł Banku, postąpić na jego ewikcyą, policza go za pierwszym razem jako zastawiony u siebie za niedoimkową summę, a reszta, zastawionego na odkupy majątku, zostaje przy Banku pod zaprzeczeniem, dla zabezpieczenia skarbu nadal w przypadku uzyskiwania za odkupy.

Dla ulgi Dworzaństwa w rozporządzaniu swobodnemi częściami swoich majątków, zastawionych w Banku Pożyczkowym, które, jak wyżey w punkcie pod literą *a* powiedziano, przyymują się na ewikcyą odkupow za kopijami ze świadectw w 50 rublach każda rewizyyna dusza, dozwala się przyymować i takie majątki na ewikcyą odkupów rozdrobione, lecz nieinaczey jak z zastrzeżeniem, ażeby ci którzy zaciągnęli pożyczkę, prosili z Banku kopii ze świadectw: na każdą wieś, w którey przeszło 100 dusz osobney, a na małe wioski częściami, lecz niemniey, jak na 100 dusz, także osobney kopii. Z innem zaś rozdrobieniem majątki takowe na ewikcyą odkupów przyymowane bydź nie mogą.

4) Osiadłe swobodne majątki, które podług liczby dusz, warte są mniey jak 5,000 rubli, i wedle prawideł Bankowych, nie mogą bydź w nim przyjęte, przyymują się na ewikcyą odkupów, jeżeli majątek takowy jest oddzielny, lub stanowi całą część we wsi do różnych właścicieli należącey, z tém zastrzeżeniem, że w razie pozyskiwania, takowy majątek przedaje się w Rządzie Gubernialnym, jak własny osiadły majątek trzymającego odkup, na mocy 155 § teraz moc mających odkupnych warunkow.

5) Dla zabezpieczenia trzeciey części odkupney summy i dla dodatkowych ewikcyy w 8mey części, jak jest postanowiono w § 75 teraz moc mających odkupnych warunków, mogą bydź przedstawione nieosiadłe zdatne do uprawy grunta w połowie tey ceny, od jakiey należy płacić przedażne poszliny, oprócz Guberniy: Sybirskich, Wiatskiey, Permskiey, Archangelskiey, Wołogodzkiey w Powiatach: Jareńskim, Ustsysolskim, Ustingskim i Totemskim; Ołoneckiey, Kaukazkiey, Astrachańskiey, Saratowskiey na stronie ługowey i w Gruzyi. Na grunta przedstawione na ewikcyą, oprócz zwyczaynych świadectw, powinny bydź poświadczenia Sądów Ziemskich zapewnione przez Cywilnych Gubernatorów, o tém, ile w części znayduje się gruntów zdatnych i niezdatnych, i że zdatne grunta rzeczywiście warte są połowy poszlinowey ocenki. Takie grunta mogą bydź przyjętemi na ewikcyą tylko całymi folwarkami (дачами), bezspornie omiedzowanemi, nie będącemi w szachownicach, i nienależącemi do osiadłego majątku.

Grunta będące w Bessarabii, przyymują się na ewikcyą we wszystkich odkupach w cenie podług oznaczenia Główney mieyscowey Zwierzchności, nie wyżey jednak 10 rubli assygnacyynych za dziesięcinę.

6) Jeżeli kto z teraźnieyszych dzierżawców trunkowych poborow życzyć będzie weyśdź w nowe odkupy, tedy dopuszczeni będą oni do targow i z temi ewikcyami, jakie są od nich przedstawione na teraźnieysze odkupy, z tém jednakże: *a*) Jeżeli na ewikcyach tych przy odbywaniu targów nie będzie w trwającym odkupie żadney zaległości; o czém powinny bydź od nich przedstawione świadectwa Izb Skarbowych. *b*) Jeżeli u dzierżawcy trunkowych dochodów przedstawiana tym sposobem ewikcya nie jest własną, tedy obowiązany on jest okazać na to zgodzenie się właściciela tey ewikcyi, to jest nową plenipotencyą. *c*) Gdy za tém przedstawieniem na nowe odkupy, uprzednie ewikcye odpowiadać powinny i za część 1830 roku i za nowe czterolecie; tedy w razie nieakuratności dzierżawców odkupu, która może nastąpić w ciągu pozostającego terminu teraźnieyszego odkupu, postępować na ogólney zasadzie warunkow, tak co do trwającego, jako i przyszłego odkupu, to jest wezwać na nie nowych kontrahentów wspólnie, i oddawać im w dzierżawę trunkowe pobory, tak na pozostający termin teraznieyszego, jako też na całe przyszłe czterolecie, na rachunek nieakuratnego dzierżawcy odkupu. *d*) Ażeby chcący należeć do targów na przyszłe odkupy, oprócz nowych plenipotencyy na dawnieysze ewikcye, składali i nowe świadectwa Izb Cywilnych, tak o nowo uczynioney ocence budowli na wyżey wyrażoney zasadzie, jako też o swobodności od zaprzeczeń wszelkiego w ogólności majątku, łatwo albowiem zdarzyć się może, że w upływie czasu albo zmieniła się wartość budowli, lub weszły na majątek różne uzyskania, których uiszczenie odkłada się tylko do ukończenia odkupów. To jednakże nie ma się stosować do świadectw dodatkowych 50 rubli na duszę Pożyczkowego Banku Państwa i Rad Opiekuńczych, które nie potrzebują odnawiania, byleby tylko przedstawione były nowe na nie plenipotencye.

Samo z siebie wypada, że prawidło o przyymowaniu ewikcyy, należących do teraźnieyszego odkupu, nie odnosi się do tych ewikcyy, które

przedstawione są osobno dla zabezpieczenia jeszcze niewypłaconey zaległości.

7) Żadne zatém nieruchome majątki z liczby wyżey wskazanych, które w części są już przyjęte na inne skarbowe podrady, lub dostawy, w pozostałey swobodney części, do odkupów przyymowane nie będą, jeżeli swobodna część niestanowi oddzielnego majątku, który może przeyśdź do Banku, lub podchodzi pod prawidło o swobodnych majątkach mnieyszey wartości, które mają bydź przedane w Gubernialnym Rządzie wedle prawideł, jak własny osiadły majątek dzierżawcy odkupu. W tych przypadkach dzierżawca odkupu obowiązany jest jednakże złożyć świadectwo tego mieysca, gdzie majątek w ewikcyi się znayduje, że rzeczywiście pozostaje swobodna część, do którey w następnym czasie żadna pretensya bydź nie może, oraz zezwolenie właściciela, że on zgadza się na oddanie takowey swobodney części na ewikcyą odkupów, na zasadzie następującego artykułu.

8) Co się tycze ewikcyi, stanowi się podobnież jak w zobowiązaniach na trwające odkupy: 1) Że w plenipotencyach, które dane będą dzierżawcom odkupów od dających ewikcyą na oddanie w ewikcyą osiadłych majątków, gruntów i budowli, należy mianowicie wyrazić, że majątki ich powierzająsię dla zabezpieczenia akuratney dzierżawy odkupu przez czterolecie, od 1835 do 1839 roku, i wyrażać adress i mieysce, dokąd w razie potrzeby, Izba Skarbowa, w którey znaydować się będzie oddany na ewikcyą majątek, może zgłosić się do ewikcyodawcy. 2) Że postanowione w mających obecnie moc odkupnych zobowiązaniach prawidła o naypierwszey odpowiedzialności ewikcyi, o policzeniu ich do Banku i o porządku w ich wyprzedaży, pozostają w teyże mocy i na przyszłe czterolecie.

9) Co się tyczy ewikcyi na przyszły odkup w Guberniach: Syberyyskich, Noworossyyskich, Małorossyyskich i Zachodnich, tedy o nich stanowią się następujące prawidła: 1) Nieosiadłe zdatne do uprawy grunta dozwala się przyymować na odkupy w Guberniach: Syberyyskich, Noworossyyskich, Małorossyyskich i Zachodnich, na teyże zasadzie, jak dozwolono przyymować one do odkupów w Wielkorossyyskich Guberniach. 2) Jeżeliby kto z ewikcyodawców zechciał oddadź na ewikcyą swóy osiadły majątek, z tém ażeby w razie nieuiszczenia się dzierżawcy odkupu, policzone było one na ewikcyą Banku; tedy to się dozwala, lecz ma bydź o tém wyrażono w plenipotencyi; zresztą osiadłe majątki przyymowane będą i na dawnieyszey zasadzie. 3) Domy, fabryki i inne murowane budowle, żelazem lub dachówką kryte, jakoteż miedziane w zakładach gorzelnianych naczynia, przyymowane będą na ewikcyę, z odpowiedzialnością na dawnieyszey zasadzie; lecz jeżeli przedstawiane będą domy i inne budowle, tedy pod względem ocenki, poświadczenia jey i porządku wyprzedaży, postępować podług prawideł dla Wielkorossyyskich Guberniy wydanych. 4) We wszystkich przypadkach na ten raz pozostaje w mocy teraz exystujące w tych Guberniach prawidło, że naprzód odpowiada majątek dzierżawcy odkupu a potém ewikcya. (*G. S.*)

DODATEK DRUGI

DODATEK DRUGI DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 145.
Wilno dnia 8 Grudnia v. s. 1833 roku.

Dalszy ciąg raportu Ministeryum Narodowego Oświecenia za 1831 rok.

(Ob. N. 122, 123 i 124 Kur. Lit.)

TABLICE.

(N. 1.). *O liczbie Naukowych Zakładów w 7miu Okręgach Naukowych i w trzech oddzielnych Dyrekcyach, zostających w wiedzy Ministeryum Narodowego Oświecenia w 1830 i 1831 roku.*

	Uniwersytety.	Licea i inne wyższe zakłady.		Gimnazya.		Szkoły Powiatowe.		Gminne parafialne wieyskie szkoły.		Prywatne pensyony, konwikty, i t. d.		Ogółem.	
		1830	1831	1830	1831	1830	1831	1830	1831	1830	1831	1830	1831
W St-Petersburskim Naukowym Okręgu. . .	1	—	—	8	7	50	45	74	63	114	80	247	196
W Moskiewskim . . .	1	2	1	11	12	93	89	153	171	46	36	306	310
— Dorpackim	1	—	—	4	4	25	24	68	11	138	154	236	194
— Wileńskim	1	1	—	12	7	59	22	261	45	60	17	394	92
— Kazańskim	1	—	—	8	8	51	58	39	40	3	3	108	110
— Charkowskim . . .	1	1	1	12	13	93	97	87	91	26	31	220	234
— Białoruskim . . .	—	—	—	4	7	10	24	22	32	9	15	47	78
— Odeskiey oddzielney Dyrekcyi	—	1	1	—	—	6	6	1	3	5	8	13	18
— Zakaukazkiey . . .	—	—	—	1	1	3	7	—	—	—	—	4	8
— Sybirskiey	—	—	—	2	2	20	20	13	13	1	1	36	36
	6	5	3	62	61	416	392	718	469	402	345	1610	1277

(N. 2). *O liczbie uczących i uczących się w Uniwersytetach, i w Głównym Pedagogicznym Instytucie, w 1830 i 1831 roku.*

	Liczba uczących i innych w obowiązku zostających osób.		Liczba uczących się.	
	1830	1831	1830	1831
W Sankt Petersburskim Uniwersytecie .	37	42	202	236
— Moskiewskim	79	78	754	814
— Dorpackim	72	73	619	529
— Wileńskim	116	95	1321	120
— Charkowskim	100	95	308	313
— Kazańskim	56	54	113	146
— Głównym Pedagogicznym Instytucie .	21	25	95	94
	481	462	3412	2295

(N. 3). *O liczbie szkół, uczących i uczących się w Naukowych okręgach w 1830 i 1831 roku.*

	Liczba Dyrekcyi.		Liczba szkół.		Liczba uczących i innych w obowiązku zostających osób.		Liczba uczących się.	
	1830	1831	1830	1831	1830	1831	1830	1831
W Sankt Petersburskim okręgu	7	6	246	195	303	309	9489	8714
— Moskiewskim	11	11	305	309	1012	932	15575	14969
— Dorpackim	4	4	235	193	725	762	7310	7625
— Wileńskim	6	3	393	91	880	306	19079	6654
— Kazańskim	8	8	107	109	435	456	6663	6881
— Charkowskim	12	15	219	235	676	827	15068	14648
— Białoruskim	2	3	45	78	85	301	3407	4712
— Odeskiey oddzielney Dyrekcyi	1	1	13	18	62	142	754	1214
— Zakaukazkiey	1	1	4	8	—	35	—	709
— Sybirskiey	4	4	37	37	105	100	2075	2241
	50	56	1004	1271	4283	4170	79120	68367

(N. 4). *O liczbie osób podniesionych do stopni naukowych w 1830 i 1831 roku.*

	W St-Petersburskim Uniwersytecie.		W Moskiewskim Uniwersytecie.		W Dorpackim Uniwersytecie.		W Wileńskim Uniwersytecie.		W Kazańskim Uniwersytecie.		W Charkowskim Uniwersytecie.		W ógóle.	
	1830	1831	1830	1831	1830	1831	1830	1831	1830	1831	1830	1831	1830	1831
Do Doktora Teologii . . .	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	7
— Magistra w różnych Fakultetach	—	—	—	—	—	—	23	11	—	—	—	—	23	11
— Kandydata :	16	10	31	5	17	19	71	19	4	1	9	10	148	64
— Aktualnego Studenta .	11	21	78	19	28	25	56	12	17	2	31	35	221	114
Oddział w Wydziale Medycznym.														
Do Doktora Medycyny . .	—	—	3	4	10	3	9	5	—	1	—	—	22	13
— Inspektora Lekarskiego Urzędu	—	—	—	3	1	2	—	—	—	—	—	—	1	5
— Medyko-Chirurga . .	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—
— Akuszera	—	—	2	2	3	—	—	—	—	—	—	3	5	5
— Akuszerki	—	—	—	—	7	7	7	14	—	1	—	2	14	22
— Lekarza	—	—	8	26	9	6	75	66	8	7	—	30	100	135
— Aptekarza	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1
— Prowizora	—	—	3	8	8	8	7	8	—	2	—	8	18	34
— Giezela	—	—	6	10	28	21	6	3	5	2	—	10	45	46
	27	31	132	77	112	91	255	145	34	16	40	99	600	457

(N. 5). *O stanie głównieyszych bibliotek w wiedzy Ministeryum Oświecenia:*

	Liczba 1830	Tomów. 1831
W Publiczney Bibliotece	272191	273776
— Akademii Nauk	100000	101116
— Rossyyskiey Akademii	2379	2425
W Uniwersytetach.		
— Wileńskim	50517	51837
— Dorpackim	51437	52449
— Moskiewskim	20474	22777
— Charkowskim	19666	20406
— Kazańskim	22993	23930
— Sankt-Petersburskim	6315	9535
— Muzeum Rumiańcowa	28910	28921

(N. 6). *O liczbie xiążek wydanych w 1831 roku.*

Podział xiąg wedle ich treści	Oryginalne	Tłumaczenia
Nauka językow	58	1
Historya, oraz Teorya Literatury i Krytyki	10	—
Poezya	104	15
Literatura prozaiczna	105	50
Filologia	14	1
Filozofia i Pedagogika	13	5
Teologia	40	2
Jeografia i Statystyka	18	2
Historya Powszechna i Rossyyska	38	12
Prawoznawstwo	11	—
Polityka	3	5
Ekonomia Polityczna	2	2
Nauki Handlowe	10	—
Matematyka	15	5
Fizyka, Chemija i Historya naturalna	21	6
Gospodarstwo Wieyskie i Technologia	11	2
Nauki Wojenne	8	—
Sztuki Piękne	4	—
Medycyna	45	10
Rozmaitości	72	6
	600	124

Podział xiążek wedle języków, w których są pisane.	Liczba.
w Rossyyskim	479
— — z innemi wspólnie językami	10
— Niemieckim	97
— Polskim	40
— Francuzkim	33
— Włoskim, Estońskim i Fińskim	25
— Łacińskim	23
— Greckim starożytnym	2
— Greckim nowożytnym	4
— Żydowskim	8
w ogóle	724

OGŁOSZENIA.

1 Sąd Kommissyi do urządzenia interessów Radziwiłłowskich Wolą Naywyższą ustanowiony, przez rezolucyą 1832 nowembra 29go na poobiednich sessyach słuchać sprawy z JW. Kamieńskim, a na rannych inne aktoraty wołać postanowiwszy, z powodu tylko nie znaydowania się tychże innych wpisow, w dalszym czasie sprawą Kamieńskiego ranne i poobiednie sessye zaymował — Po wzięciu zaś dopiero oney w namowę, gdy zachodzą żądania stron o wołanie spraw innych w regestra sądowe wprowadzających się; a nadto gdy w wypełnieniu Naywyższego Imiennego JEGO CESARSKIEY MOŚCI dnia 22 czerwca teraznieyszego roku przez Rządzący Senat objawionego Ukazu, przez rezolucyą tego Sądu dnia 11go lipca tegoż roku nastałą, postanowiono z upływem sześcio-miesięcznego terminu przystąpić do wypełnienia tymże Naywyższym Ukazem poruczonych czynności; żeby więc w tém decydowanie wziętey w namowę sprawy nie było na przeszkodzie, stosownie zatém do powyżey namienioney swojey rezolucyi, Sąd Kommissyi sprawę z JW. Kamieńskim na sessyach poobiednich rozbierać i decydować, inne zaś sprawy do regestru wpisane i wprowadzić się mające, na sessyjach rannych wołać i sądzić, oraz dalsze czynności ułatwiać, i o tém w otwartey Izbie Sądowey, a także przez Gazetę Kuryera Litewskiego ogłosić postanawia. 1833 grudnia 7go dnia.

Zgodno z Protokółem Filip Suzin Regent. (1427)

1. Od Mińskiey Izby Skarbowey ogłasza się niniejszém, iż w niey będą się odbywały targi, na oddanie w 12to-letnią arendę od 12 Kwietnia następującego 1834 roku w Bobruyskim powiecie majątku Kosarzyc z Zubarewiczami, wziętego w Skarbowe zawiadowanie za dług należący się od Jenerała Polskiey służby Józefa Wiszczyńskiego Mohilewskim Jezuitom. W rzeczonym majątku liczy się domów 135, i dusz męzkiey płci 322, dochodu zaś wyliczono 2,179 rubli $7\frac{1}{2}$ kopiejek srebrem. Zaczém życzący wziąć rzeczony majątek w takową arendę; zechcą przybydź do pomienioney Izby, z pewnemi w ilości dwuletnich dochodów ewikcyami, na terminy następującego 1834 roku w miesiącu styczniu: targ 9 i przetarg 12 dnia, kondycye zaś objawione będą przy targach. Listopada 29 dnia 1833 r.

Gubernialny Podskarbi Nikołay Holiniewicz.

Sekretarz Neroński.

Naczelnik Stołu Heronim Tomorowicz (1411)

2. W skutek rezolucyi Sądu Powiatowego Wileńskiego pod dniem 3 msca 9bra roku idącego nastałey, wszelka ruchomość po nieżyjącym Pisarzu Kommissyi Edukacyyney Dmóchowskim, z garderoby, bielizny, srebra i różnych artykułow składająca się, będzie wyprzedawać z publiczney licytacyi, w Izbie Sądu Pttgo Wileńskiego, począwszy od dnia 11go idącego msca o godzinie 2giey z południa, aż do ukończenia. Datt roku 1833 msca xbra 5 d.

Sądu Powiatowego Wileń. Assessor Cezary Wiłeyko. (1419)

DODATEK TRZECI

DODATEK TRZECI DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 145.

Wilno dnia 8 Grudnia v. s. 1833 roku.

1. Od Wołyńskiey Izby Skarbowey niniejszém ogłasza się, iż podług odniesienia się Kommissaryatskiego Departamentu Ministeryum Wojennego z dnia 13 Października N. 2,789, będzie się odbywał w niey targ 19, i przetarg dnia 23 Lutego następującego 1834 roku, na podjęcie się podradu z Dubieńskiey Kommissaryatskiey Kommissyi, roczney od 14 Kwietnia tegoż roku przewozki, do różnych mieysc, skarbowych rzeczy i medykamentow, na jednokonnych podwodach, i osobno w zdarzeniu nadzwyczayney potrzeby, na terminowych tróykach, tak w Rossyi, jak i za granicę, który podług przybliżonego obliczenia Kommissyi, będzie dochodził do summy *pięćdziesięciu pięciu tysięcy rubli.* Życzący uczęstniczyć w takowych targach, powinni przybydź do Izby Skarbowey z sprawiedliwemi i pewnemi ewikcyami, rozciągającemi się nie niżey *od ośmnastu tysięcy, czterechset rubli.*

Sekretarz Sadowski.

---

1. Od Wołyńskiey Izby Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niey będzie się przedawał z publicznego przez aukcyą targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchomy majątek obywatelki z poprzedzającego zamęztwa Kollegialney Assessorowey Katarzyny Łutawinowey, a w powtórném Podpółkownikowey Popowey, w Łuckim Powiecie we wsi Teremnem sto dusz płci męzkiey włościan, ze wszystkiemi ich siemienitościami, uprawnemi i sianokośnemi ziemiami, lasem, pańskiém i ekonomiczném zabudowaniem i innemi gospodarczemi oporządzeniami, za nieopłacenie za pożyczką w Izbie 1824 roku grudnia 19go, pozostałey za uczynionemi wypłatami srebrem 190 rubli i assygnacyami 8460 rubli z nagromadzonemi procentami, na terminach, pierwszym 5go, drugim 8go i trzecim ostatecznym dnia 12go marca 1834 roku. Życzący kupić takowy majątek, zechcą przybydź do tey Izby na wyżey wyrażone terminy, gdzie mogą widzieć ocenkowe opisanie.

Dożywotni Członek Krynicki.
Sekretarz i Kawaler Kondratjew.
Buchalter Dziakiewicz. (1424)

---

1. Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż człowiek Bazyli Tarabukin, z powodu nie objawienia istotnego swojego mieysca urodzenia, wiedzy lub gromady, do którey należy, będąc osądzonym, jako włóczęga, rezolucyą tuteyszego Powiatowego Sądu, zatwierdzoną przez Naczelnika Gubernii, odesłany do Syberyi na osiedlenie; przymiotow następnych: wieku lat 20, wzrostu 2 arszyny, 5 wierszkow, twarzy okrągłey, oczu szarych, włosy na głowie i brwiach światło-ruse, nosa podługowatego. Listopada 30 dnia 1833 roku.

Exekutor Lebiediew.
Kollegialny Sekretarz Józef Łozowicki. (1413)

---

1. Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu niniejszém ogłasza się, iż w Bessarabskim Obwodzie wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw trzey ludzie: *Hawryło Czupryniuk, Jan Hawryluk* i *Nikołay Hryzak*, osądzeni za włóczęgę i kłamliwe o sobie powiadanie, których przymioty następne: *Czupryniuk* wzrostu 2 arszyny, 5¼ wierszka, twarzy czystey, okrągłey, oczu światło-karych, włosy na głowie i brodzie ciemno-ruse, a na wąsach światło-ruse; *Hawryluk* wzrostu 2 arszyny, 5¾ wierszka, włosy na głowie ciemno-ruse, na brodzie, wąsach i brwiach światło-ruse, oczy kare, twarzy nieco podługowatey i *Hryzak* wzrostu 2 arszyny, 4¼ wierszka, twarzy okrągłey, ospowatey, włosy na głowie światło-ruse, oczy kare, nos i gęba mierne, wieku lat pierwszy 40, drugi 48 i trzeci 25. Listopada 13 dnia 1833 roku.

Sowietnik Przybylski.
Sekretarz Dżumiński. (1413)

---

1. Zeszły w roku 1832 z tego świata ś. p. Jakób Łabuński w dobrach JW. Hrabi Ludwika Wittgenstein w Powiecie Newelskim w Gubernii Witebskiey Topory zwanych, zostawił po sobie w gotowiźnie podług opisu urzędownie przy śmierci uczynionego, na kilkaset rubli assygnacyynych, i małą ruchomość; jakowey pozostałości, lubo mnie niżey podpisanego Jakóba Niskowskiego, sam uczynił przy świadkach wiary godnych sukcessorem, i oddał pod zupełne mnie rozrządzenie, nie chcąc wszakże profitować na moją korzyść, tey dobrowolney z dobrych ku mnie skłonności pochodzącey ofiary, wzywam naybliższych z pewnemi dowodami krewnych, aby w ciągu cztéro-miesięcznym do kontraktow następnych, jawili się w Powiat Newelski, dla otrzymania właściwą drogą takowey sukcessyi, a to pod upadkiem rzeczy. 1833 r. 9bra 18.

Jakób Niskowski Adwokat. (1422)

---

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski ustanowiony na majętność Butowty w Powiecie Upickim leżącą, do dziedzictwa W. Jerzego Disterlhofa należną, i dzieło swoje z udzielnego protokółu zwyczaynym porządkiem konkursowym już pełniący, nie otrzymawszy do naznaczonego pierwiey terminu żadnych doniesień kredytorskich; przez rezolucyą 22 dnia idącego miesiąca nowembra zapisaną, zastrzegł wszystkich do tey sprawy interessowanych, że determinuje ostateczny termin objawienia stosunkow, do dnia 7 decembra teraźnieyszego roku — Że 15 dnia tegoż miesiąca decembra, w mieście Sądowym Poniewieżu, dzieło do namowy wezmie i na zamilczane pretensye wieczną zapisze amissyą — Gdyby zaś nikt niewiadomością zasłaniać się niemógł, to i niniejsze doniesienie, w Gazecie Kuryera Lit. zamieszcza — Dano w Poniewieżu 1833 roku nowembra 27 dnia.

Sędzia Powiatowy i Exdywizor Olechnowicz.
Assessor Sądu Powiatowego F. Wereszczyński.
Assessor Sądu Powiatowego i Exdywizor Adam Jasieński.
Regent Jan Jasieński. (1425)

---

1. Wyczytawszy w Dodatku Kuryera Litewskiego pod N. 142 przez P. Maryą z Me-

jerow Parczewskę umieszczone przeciwko sobie ostrzeżenie, gdyby ono mieściło w sobie słuszne powody, zostawiłbym w milczeniu, lecz ponieważ ma na celu pomawiać moją opinią, zmuszony więc jestem Publiczności objaśnić. Nieprzeczę że w idącym roku marca 27 przyjąłem plenipotencyą od P. Parczewskiey, lecz oney w kilka dni przez oświadczenie w Sądzie Powiatowym Wileńskim zapisane zrzekłem się; tysiączne uręczenia wdzięczności, usilne jey prośby, i wdania się osob, zmusiły mię znowu tęż samę plenipotencyą przyjąć, gdzie znalazłem stan interessow zaniedbany, majątek Dyaniszki z attynencyą Grabówką zupełnie zniszczony; a dopominki kredytorow nader liczne, stawiły nieraz w trudney pozycyi, tak dalece, że często nie było czém załatwiać koszta procederowe; co wszystko w skutek naysolennieyszych uręczeń wdzięczności, własnemi zastępować musiałem, i mam o to pretensyą dotąd jeszcze niezabonifikowaną. W późnieyszym czasie nie mając wydatkow powracanych, i widząc prace bez wynadgrodzenia, upraszałem P. Parczewskę aby od promocyi swoich interesow uwolniła, a w kolei przez oświadczenie w Aktach Sądu Powiatu Wileńskiego gbra 13 zapisane, wydaney plenipotencyi kiedy się zrzekłem, to wzbudziło jak dziś uważam, niechęć, rozmijającą się ze wszelką słusznością, a w skutek tego zapisała pod datą gbra 18, przeciwko mnie oświadczenie, na które ja teyże daty bo dnia 24 odpowiedziałem, i razem stan interesow jaki był, i co na jakim stopniu dopiéro zostaje, zjaśniłem. Wszakże P. Parczewska niechcąc weyśdź w istotę rzeczy, i należności moiey oddadź, powstaje na móy honor, ostrzega Publiczność, aby nikt kapitałow i procentow mnie nie wypłacał; nad czém mocno dziwię się, bo żadnych niéma, a jeśli te szczególnieyszym sposobem przedemną ukrywały się, lub dziś jakie posiada, przez samą ludzkość, życzę aby we wszystkiém było co naywięcey. Zapowiada jakobym ja nieodpowiedział celowi swojemu; w tym nic innego nie jest jak oznaka niewdzięczności. Cóż robić, nie pierwszy jestem któremu podobnie się wypłaca. A ponieważ dotąd niektóre P. Parczewskiey służące kwity z opłaty podatkow, jako i dalszych wydatkow znaydują się jeszcze w ręku moiém, a zaymujący się interessami P. Parczewskiey nieprzyymują; przez ninieysze więc wzywam P. Parczewskę iżby one przyjąć raczyła, gdyż takowe mi na nic są niepotrzebne. Datt 1833 xbra 4 d. w Wilnie.

Antoni Oleszkiewicz Adwokat przy Sądzie Powiatowym Wileńskim. (1426)

---

2. *Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż dla uskutecznienia przewodzącego się zaległego skarbowego uzyskania, liczącego się na nieakuratnym podradczyku, który w 1798 roku do Litewskich magazynow dostarczał prowiant, Żydzie Nachmanie Żełkinie; oddane na przedaż z publicznych targow ewikcye, przez niegoż Żełkina, z powodu teyże dostawy przedstawione, a mianowicie 300 męzkiey płci dusz włościan w majątkach Hrabiego Kossakowskiego Kieyżany i Rukły, w Wileńskim Powiecie położenie mających, ocenionych, pierwszy 12,120 rubli, a ostatni 8,013 rubli srebrem, tudzież domy osobistych poręczników za niego Żełkina, Kowieńskich mieszkańców, Żyda Lewina Sołowieyczyka i Jana Krzyżanowskiego, w mieście Kownie położone, ocenione: pierwszego 1,205 rubli 52 kopiejek, a ostatniego 2,852 ruble srebrem, i do tego przeznaczone terminy 22 stycznia następującego 1834 roku, z przetargiem we trzy dni po pierwszym terminie, dla przedaży majątkow Kossakowskiego w Rządzie Gubernialnym, a na domy Sołwieyczyka i Krzyżanowskiego w Kowieńskim mieskim Magistracie; a zatém życzący kupić rzeczone majątki i domy, zechcą przybydź na przeznaczone terminy do tego Rządu i Kowieńskiego mieskiego Magistratu, gdzie też objawione im będą poprzednicze kondycye, oraz inwentarze z ocenkami. 1833 roku grudnia 4 dnia.*

Sowietnik Ławrowski.

Sekretarz Józef Eysymont.

Naczelnik Stołu Micewicz. (1409)

---

2. Sąd Taxatorsko - Exdywizorski na fundusze JW. Adolfa Swięcickiego uznany, od dnia 13 teraźnieyszego miesiąca Nowembra juryzdykcyę swoję w Mieście Powiatowém Swięcianach otworzył, sprawy konkursowey słucha, i pod rozbiór ją dnia 22 następującego miesiąca decembra, w namowę weźmie; o czém aby interessowane strony wiedziały, i z objawieniem swoich należności pośpieszyć mogły; przez niniejszą awizacyę zawiadamia. Datt 1833 nowembra 28 dnia.

Sędzia Powiatowy Zawileyski Józef Mikosza.

Sądu Powiatowego Assesor Niewiadomski.

Sekretarz Swirszczewski. (1414).

---

2. Oświadczenie imieniem Starozakonnego Faywisza Abelowicza Galacha czyni się w rzeczy następney: Mając żałcy wexel w roku 1832 gbra 23go na rubli assygnac. 500, od Judela Wólfowicza Chelimera, równie teyże daty drugi wexel na takąż ilość summy rubli assygnac. 500, oraz cerograff na rubli sr. 300, teyże datty od tegoż Chelimera sobie wydane; gdy one wszystkie trzy 1833 roku gbra 24 dnia tu w Wilnie przypadkowie zagubił; przeto stosownie do Naywyższych Ustaw, zwłaszcza, gdy wexle na ukaziciela są wydane, aby żałcy przez znalezienie przez kogo takowych zagubionych wexlow, nie tracił swojey należności, niniejsze zapisując oświadczenie, zapowiada, że wyrażone powyżey wexle wprost do niego należą, za któremi żałcy drogą właściwą dopominać się o swoją należność będzie. — 1833 gbra 24 dnia.

Jako nie umiejętny pisma krajowego, na prośbę Faywisza Galacha podpisałem Notko Eliaszewicz Mec.

Roku 1833 miesiąca 9bra 28 dnia. Przed Sądem Powiatowym Wileńskim stawając osobiście Star. Notko Eliaszewicz Mec, niniejsze oświadczenie, po rezolucyi sądowey, wpisać do Protokółu podał i one w tymże Protokóle własnoręcznie podpisał.

Assesor Jan Pisanka.

Regent Tomasz Stempkowski. (1402)

---

2. ZNICZ, *Noworocznik wydany przez Józefa Krzeczkowskiego na rok 1834.* Wyszedł z druku i znayduje się w Księgarniach: Zawadzkiego i Glücksberga. Cena exemplarza rubli srebrnych dwa. PP. Kollektorowie na Prowincyi, otrzymają exemplarze należne dla

Prenumeratorów w przeciągu bieżącego miesiąca grudnia; mieszkający zaś w Wilnie, raczą się zgłosić do Księgarni JP. Glücksberga.

(1405)

2. Niżey podpisany dziedzic uprasza Szanownych Possessorów sched lokacyynych doczesney exdywizyi massy obywateli Dederkow, dóbr Oborka z folwarkami Puzele, Łomieńszczyzna, Cielaki, i Ukropow w Pttcie Oszmiań. Gubernii Wileńskiey położonych, ze wszystkiemi dalszemi attynencyami i wioskami do nich przynależnemi; tudzież udzielney majętności Błudowa z folwarkiem Czyżowszczyzna, i dalszemi attynencyami, i wioskami w powiecie Wileyskim Gubernii Mińskiey sytuowanych, aby raczyli (bez odmiany dawnego tytułu dziedzictwa mego) z wyrażeniem tylko swoich sched, podług oczywistego dekretu 1832 apryla 22, i wydziału inwentarzowego z mappą, regularnie podawać następujące od 1 stycznia roku 1834, 8mey rewizyi skazki obojey płci ludności, z dodaniem bydź mogących opuszczonych, nowonarodzonych, lub z rozeyścia przybyłych, stosownie do przeszłey rewizyi 1816 roku, i dobawkowey 1827 lata. Mianowicie ostrzega się Porucznik Roch Dederko, trafnym sposobem nad słuszność rzeczy, possessor tymczasowy dóbr Oborka z attynencyami, aby też skazki następujące bez ubytku skarbowego, i niżey podpisanego współaktora podawał; inaczey wszelka odpowiedź, podług N a y w y ż s z y c h prawideł, respective sched, spadać będzie na lokatoryuszów, przy okupnie dla niżey podpisanego dozwoloném, za każde wyśledzone uchybienie, lub zatajenie. Niżey podpisany tém więcey do tey awizacyi, przez gazetę Kuryera Litewskiego jest spowodowany, że dzieło poexdywizorskie rozpisowe z appelacyi w Izbie Wileńskiego Cywilnego Sądu, w stosunkach jego nie tak rychle poprawczą drogą rozbieraném będzie, i zapewne chyba po upływie terminow 8go popisu, konkluzyą otrzyma. Pisan w Wilnie 1833 roku msca grudnia 1 dnia.

Były Prezes Izby Kryminalney Wileńskiey i Kawaler orderów Barnaba Dederko.

(1407)

2. Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż człowiek *Roman Pietrow*, z powodu nieodkrycia istotnego swego mieysca urodzenia, wiedzy lub gromady, do jakiey należy, osądzonym będąc jako włóczęga i rezolucyą tuteyszego Powiatowego Sądu, po zatwierdzeniu przez Naczelnika Gubernii, odesłany do Syberyi na zaludnienie. Przymiotów następujących: wieku lat 40, wzrostu 2 arszyny 4 wierszki, twarzy śniadey, okrągławey, oczu karych, włosów ciemno-rusych, nosa podługowatego. Listopada 22 dnia 1833 roku.

Exekutor Lebiediew.

Kollegialny Sekretarz Józef Łozowicki.

(1378)

2. Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż człowiek *Michał Szewczeńko*, zpowodu nieokazania istotnego swojego mieysca urodzenia, wiedzy lub gromady, do jakiey należy, osądzonym będąc jako włóczęga i rezolucyą tuteyszego Powiatowego Sądu po zatwierdzeniu przez Naczelnika Gubernii odesłany do Syberyi na zaludnienie. Przymiotów następujących: wieku lat 18, wzrostu 2 arszyny 2½ wierszka, twarzy okrągłey, białey, oczu szarych, włosow światło-rusych, nosa podługowatego. Listopada 22 dnia 1833 roku.

Exekutor Lebiediew.

Kollegialny Sekretarz Józef Łozowicki.

(1379)

2. Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż człowiek *Jerzy Fiedorow*, z powodu nieobjawienia istotnego swojego mieysca urodzenia, wiedzy lub gromady do jakiey należy, osądzonym będąc jako włóczęga i rezolucyą tuteyszego Powiatowego Sądu, po zatwierdzeniu przez Naczelnika Gubernii, odesłany do Syberyi na zaludnienie. Przymiotów następujących: wieku lat 33, wzrostu 2 arszyny 5½ wierszka, twarzy białey, oczu szarych, włosow światło-rusych, nosa miernego. Listopada 22 dnia 1833 roku.

Exekutor Lebiediew.

Kollegialny Sekretarz Józef Łozowicki.

(1377)

2. Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż człowiek *Hryhory Lebiediew*, z powodu nieodkrycia istotnego swojego mieysca urodzenia, wiedzy lub gromady, do jakiey należy; osądzonym będąc jako włóczęga i rezolucyą tuteyszego Powiatowego Sądu, po zatwierdzeniu przez Naczelnika Gubernii, odesłany do Syberyi na osiedlenie; przymiotów następnych: wieku lat 23, wzrostu 2 arszyny 6 wierszkow, twarzy białey, okrągłey, oczu burych, włosow ciemno-rusych, nosa podługowatego. Listopada 22 dnia 1833 roku.

Exekutor Lebiediew.

Kollegialny Sekretarz Józef Łozowicki.

(1376)

2. Mechanik niżey podpisany mam honor Szanowney Publiczności donieść, że mam do sprzedania dwa nowe mechaniki, Wiedeńskiey naylepiey zbudowane o sześciu i pół oktawach z czterma pedałami, mahoniem kryte, Pantaliony, cena umiarkowana z zupełném uręczeniem ich dobroci, odnoszącey się jak dla mechaniki, niemniey mocy i przyjemnego głosu. Życzący nabydź, może one widzieć i probować w kamienicy WWJJXX. Franciszkanów pod Nrem 392, przy Trockiey ulicy arendującey się przez W. Kaciukiewicza w mieyscu mojego mieszkania. — 1833 roku nowembra miesiąca dnia 30.

Печатать дозволяется: въ должности Виленскаго Полицмейстера Прокудинъ Горскій. (1418)

3. Od Wileńskiego Gubernialnego Budowniczego Komitetu, ogłasza się, iż na oddanie w podrad wybudowania, naokoło Rossieńskiego Turemnego Zamku, ostrokołu, temu, kto od wyliczoney podług śmiety, i od Głównego Rządu Dróg Kommunikacyi i publicznych budowli, zatwierdzoney summy 4,926 rubli 20 kopiejek assygnacyami, uczyni więcey odstąpienia; przeznaczony w Wileńskiey Izbie Skarbowey dla targu termin 11go następującego miesiąca stycznia 1834go roku, i we trzy dni po nim przetarg. A zatém życzący podjąć się takowego pobudowania, mają przybydź do Izby Skarbowey, na pomienione terminy,

z pewnemi ewikcyami. — Grudnia 1go dnia 1833 roku.

Assessor Józef Szulc.

Za Sekretarza Boratyński.

W obowiązku Naczelnika Stołu Nowogoński. (1404)

---

3. Podług przełożenia P. Zarządzającego Gubernią i Kawalera, dnia 16 teraźnieyszego listopada za Nrem 22,186, dla odbycia w Wileńskiey Izbie Skarbowey targow, na dostawę do Wileńskiey Skarbowey Apteki na 183$\frac{4}{5}$ rok niektórych materyałow, zapasow i innych rzeczy, wyrażonych w przyłączoney przy tém tabelli; przeznaczony termin 18go następującego miesiąca Grudnia i we trzy dni po nim przetarg; a zatém życzący podjąć się takowey dostawy, mogą przybydź do takowych targow w Izbie Skarbowey na przeznaczone terminy, z pewnemi ewikcyami, gdzie objawione im będą szczególne kondycye. — Listopada 29go dnia 1833 roku.

Sowietnik Ławrowski.

Sekretarz Jamont.

Naczelnik Stołu Jan Mickiewicz. (1401)

Lit. E.

Rejestr rzeczy przeznaczonych dla Wileńskiey Skarbowey Apteki na 183$\frac{4}{5}$ rok do przygotowania przez kupno na mieyscu.

	Ilość.	Cena w Wilnie. Rub.	K.
		p	ud
Sachari purissimi . .	600 ℔	45	—
Semen Hordei decorticati.	400 ℔	6	40
		r.	
Papieru do cedzenia .	5 r.	6	—
		t	ys.
Piór do pisania . . .	400 tt.	15	—
Korkow do butelek .	500	16	90
		wi	ad
Alcoholis dilluti impuri.	160 wiad.	11	—
		pu	d.
Calcis vivae	2000	—	50
		szt.	
Łopat drewnianych . .	10 szt.	—	40
Cebrow	5	4	—
Baryłek dębowych			—
od 3 i 2 wiader	15	4	
— — od 1½ i 1 —	45	3	—
— — od ¾ i ½ —	60	2	—
Mioteł brzozowych : .	250	—	4

Z oryginałem zgodno: Naczelnik Stołu Mickiewicz. (1401).

---

3. Od Kijowskiey Izby Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niey będzie się przedawał z publicznego targu murowany dóm z drewnianém zabudowaniem Kijowskiego Kupca Teodora Jana syna Jankowskiego, położony na Kijowo-Padole, oceniony 8,500 rubli assygnacyami, za niepłacenie przezeń długu jego tey Izbie 5,037 rubli 52 kop. assygnacyami; a zatém życzący go kupić, zechcą przybydź do targow do rzeczoney Izby na przeznaczone ku temu terminy: pierwszy 5go, drugi 9go i trzeci ostateczny dnia 12 marca następującego 1834 roku.

Deputat Hulinowski.

Kancelarzysta Alexander Zabłocki. (1396)

---

3. Podolska Izba Powszechney Opieki obwieszcza, iż w niey będzie się przedawał za dług z publicznego targu murowany dóm żydow Gymmermanow, oceniony 1,050 rubli, na wyręczenie kapitalney summy 627 rubli assygnacyami z procentami; dla czego mają bydź przeznaczone terminy, od poźnieyszego o ninieyszém wydrukowania we 4 miesiące.

Dożywotni Członek Czarnucki.

Sekretarz Szerocki.

Naczelnik Stoła Krupko. (1395)

---

3. Za pozwoleniem Zwierzchności, Zgromadzenie świeckich Siostr Miłosierdzia w Rydze exystujących, założyło Pensyon dla edukacyi Panien, który się ma odkryć na początku roku następującego 1834go. Przedmioty nauk dawać się mające są następne: Religia, język Francuzki, Niemiecki, Rossyyski i Polski, Historya powszechna, Jeografia, Arytmetyka, Kaligrafia, Rysunki, Muzyka, Spiew, Tańce i różne ręczne roboty. Za wyżey pomienione nauki, stół, opranie bielizny, i usługę, roczna opłata 140 rubli srebrnych, oprócz Muzyki i Tańcow, za które osobno się płaci. Jeśliby kto życzył umieścić swe dzieci w tym pensionie, zechce się zgłosić do Dyrektora Siostr Miłosierdzia JX. Kahna Vice-Superiora i Kaznodziei przy Kościele Rzymsko-Katolickim Ryskim.

Siostra Martha de Timroth Przełożona Siostr Miłosierdzia.

La congregation des soeurs seculieres de charité à Riga, érige avec permission pour l'éducation de filles une pension, laquelle s'ouvre au commencement de l'année prochaine 1834.

On enseignera dans cette pension les objets suivantes: la Religion, la langue Russe, Française, Allemande et Polonaise, la Calligraphie, la Géographie, l'Histoire universelle, l'Arithmetique, le Dessin, et les differants ouvrages de mains. La pension entière avec le linge se paye 140 roub. en argent; la Musique et la Danse se payent à part.

Ceux qui desirent de placer leurs enfants dans cette pension, pourront s' adresser au révérend pére Kahn Directeur des soeurs de charité, Vice-Superieur et predicateur de l'Eglise Catholique à Riga.

Marthe de Timroth la Superieure des soeurs de charité. (1382).

Drukarnia A. Marcinowskiego.

Dozwala się drukować. Wilno. 1833. d. 8 Grudnia.

Cenzor Leon Borowski.